

OBSAH

ZOZNAM SKRATIEK A ZNAČIEK.....	14
ÚVOD	18
I. ČASŤ – ÚVOD DO TRESTNÉHO PRÁVA EURÓPSKEJ ÚNIE	
KAPITOLA 1 – POJEM „TRESTNÉ PRÁVO EURÓPSKEJ ÚNIE“	21
1.1 Vymedzenie pojmu	21
1.2 Vzťah trestného práva Európskej únie s vnútroštátnym trestným právom	22
1.3 Úloha vrcholových inštitúcií Európskej únie v oblasti trestného práva	24
1.3.1 Európska rada	24
1.3.2 Rada Európskej únie	25
1.3.3 Európsky parlament	26
1.3.4 Európska komisia	26
1.3.5 Súdny dvor Európskej únie	27
KAPITOLA 2 – VÝVOJ TRESTNÉHO PRÁVA EURÓPSKEJ ÚNIE	28
2.1 Úvod	28
2.2 Európska integrácia	28
2.3 Trestné právo v rámci práva Európskych spoločenstiev, t. j. trestné právo pred vznikom Európskej únie (do roku 1993)	30
2.3.1 Spoločný boj proti terorizmu a skupina TREVI	32
2.3.2 Schengenská spolupráca a jej trestnoprávne otázky	32
2.3.3 Výkon cudzích trestných rozsudkov	33
2.3.4 Spoločný boj proti praniu špinavých peňazí	33
2.4 Trestné právo od založenia Európskej únie (od roku 1993)	34
2.4.1 Dopad nadobudnutia platnosti Zmluvy o Európskej únii na trestné právo	34
2.4.2 Právne predpisy europeizujúce trestné právo	35
2.5 Trestné právo po prvej revízii Zmluvy o Európskej únii, vykonanej Amsterdamskou zmluvou (roky 1999 až 2003)	36

2.5.1 Zmena trestného práva a posilnenie jeho pozície v Európskej únii	36
2.5.2 Výmena (aktualizácia) právnych predpisov europeizujúcich trestné právo	37
2.6 Trestné právo po druhej revízii Zmluvy o Európskej únii, vykonanej Zmluvou z Nice (roky 2003 až 2009)	38
2.7 Trestné právo po tretej revízii Zmluvy o Európskej únii, vykonanej Lisabonskou zmluvou (rok 2009 až súčasnosť)	38

KAPITOLA 3 – PRAMENE TRESTNÉHO PRÁVA

EURÓPSKEJ ÚNIE	40
3.1 Úvod	40
3.2 Systém prameňov	40
3.3 Druhy prameňov, ich povaha a vnútroštátne účinky	43
3.3.1 Smernica	43
3.3.2 Nariadenie	45
3.3.3 Rámcové rozhodnutie	45
3.3.4 Medzinárodná zmluva	47
3.3.5 Rozhodnutie Rady Európskej únie alebo Európskej komisie ...	48
3.3.6 Spoločná pozícia	48
3.3.7 Jednotná pozícia	49
3.3.8 Jednotná akcia	49
3.3.9 Rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie	50
3.3.10 Nelegislatívne dokumenty	51
3.4 Postoj členských štátov k prameňom trestného práva Európskej únie	51
3.4.1 Slabé povedomie o práve Európskej únie	52
3.4.2 Nedostatočné zavedenie (implementácia) rámcových rozhodnutí a smerníc	53
3.4.3 Nesprávny preklad právnych aktov a výklad ich pojmov	54
3.4.4 Komplikované „nápady“ Európskej únie	57
3.4.5 Dvojrýchlostná Európska únia pri legislatívnych nástrojoch justičnej spolupráce v trestných veciach	57
3.5 Akceptácia práva Rady Európy	58
3.6 Akceptácia práva Organizácie Spojených národov	60

II. ČASŤ – HMOTNÉ PRÁVO

KAPITOLA 4 – TRESTNÁ ZODPOVEDNOSŤ	63
4.1 Fyzické osoby	63
4.2 Právnické osoby	63
4.3 Jurisdikcia členských štátov Európskej únie	64
4.4 Výmena informácií z registrov trestov medzi členskými štátmi Európskej únie	65
KAPITOLA 5 – EURÓPSKE TRESTNÉ ČINY – ÚVOD	67
5.1 Vnútroštátne trestné činy považované za európske trestné činy	67
5.2 Právna úprava európskych trestných činov a jej „minimálne pravidlá“	68
5.3 Spoločné črty	71
5.3.1 Potlačanie trestnej činnosti na spoločnom základe v podobe spoločných pravidiel	71
5.3.2 Aproximácia a harmonizácia trestných činov a sankcií	72
5.3.3 Dôraz na trestnú zodpovednosť právnických osôb a ich sankcionovanie	73
5.3.4 Nestabilita právnej úpravy Európskej únie	73
5.3.5 Nadväznosť na právnu úpravu Rady Európy a OSN	74
KAPITOLA 6 – TERORIZMUS	75
6.1 Úvod	75
6.2 Právna úprava	76
6.3 Vymedzenie trestných činov	76
6.3.1 Teroristické trestné činy	76
6.3.2 Trestné činy týkajúce sa teroristických skupín	77
6.3.3 Trestné činy spojené s teroristickými aktivitami	78
KAPITOLA 7 – OBCHODOVANIE S LUĎMI A SEXUÁLNE ZNEUŽÍVANIE ŽIEN A DETÍ	79
7.1 Úvod	79
7.2 Právna úprava	80

7.3	Vymedzenie trestných činov	81
7.3.1	Obchodovanie s ľuďmi	81
7.3.2	Sexuálne zneužívanie detí	82
KAPITOLA 8 – OBCHODOVANIE S DROGAMI		86
8.1	Úvod	86
8.2	Právna úprava	87
8.3	Vymedzenie trestných činov	88
KAPITOLA 9 – PRANIE ŠPINAVÝCH PEŇAZÍ (LEGALIZÁCIA PRÍJMU Z TRESTNEJ ČINNOSTI) ...		90
9.1	Úvod	90
9.2	Právna úprava	91
9.3	Vymedzenie trestných činov	92
KAPITOLA 10 – KORUPCIA		93
10.1	Úvod	93
10.2	Právna úprava	94
10.3	Vymedzenie trestných činov	95
10.3.1	Korupcia v súvislosti s finančnými záujmami Európskej únie	95
10.3.2	Korupcia úradníkov Európskej únie	95
10.3.3	Korupcia v súkromnom sektore	96
KAPITOLA 11 – FALŠOVANIE PLATOBŇÝCH PROSTRIEDKOV.....		97
11.1	Úvod	97
11.2	Právna úprava	97
11.3	Vymedzenie trestných činov	98
11.3.1	Trestné činy týkajúce sa platobných nástrojov	98
11.3.2	Trestné činy týkajúce sa počítačov	99
11.3.3	Trestné činy týkajúce sa zvláštne upravených zariadení	100
KAPITOLA 12 – POČÍTAČOVÁ KRIMINALITA		101
12.1	Úvod	101
12.2	Právna úprava	103

12.3	Vymedzenie trestných činov	105
12.3.1	Protiprávny prístup do informačných systémov.....	105
12.3.2	Protiprávny zásah do systému	106
12.3.3	Protiprávny zásah do údajov	106
12.3.4	Protiprávne zachytávanie údajov	106
KAPITOLA 13 – ORGANIZOVANÁ TRESTNÁ ČINNOSŤ (ORGANIZOVANÁ KRIMINALITA)		108
13.1	Úvod	108
13.2	Právna úprava	109
13.3	Vymedzenie trestných činov	110
KAPITOLA 14 – RASIZMUS A XENOFÓBIA		112
14.1	Úvod	112
14.2	Právna úprava	112
14.3	Vymedzenie trestných činov	113
KAPITOLA 15 – POŠKODZOVANIE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA ...		115
15.1	Úvod	115
15.2	Právna úprava	115
15.3	Vymedzenie trestných činov	116
KAPITOLA 16 – POŠKODZOVANIE FINANČNÝCH ZÁUJMOV EURÓPSKEJ ÚNIE		118
16.1	Úvod	118
16.2	Právna úprava	118
16.3	Vymedzenie trestných činov	119
III. ČASŤ – PROCESNÉ PRÁVO		
KAPITOLA 17 – ZÁKLADNÉ PRÁVA V TRESTNOM KONANÍ V EURÓPSKEJ ÚNII		123
17.1	Úvod	123
17.2	Právo na spravodlivý proces	125
17.2.1	Úvod	125
17.2.2	Medzinárodné záruky Rady Európy a OSN	126
17.2.3	Záruky Európskej únie	127

17.3	Prezumpcia nevinny	128
17.3.1	Úvod	128
17.3.2	Medzinárodné záruky Rady Európy a OSN	128
17.3.3	Záruky Európskej únie	129
17.4	Právo nebyť trestne stíhaný dvakrát v tej istej veci (<i>ne bis in idem</i>)	130
17.4.1	Úvod	130
17.4.2	Medzinárodné záruky Rady Európy a OSN	131
17.4.3	Záruky Európskej únie	131
17.5	Právo na informácie	136
17.5.1	Úvod	136
17.5.2	Medzinárodné záruky Rady Európy a OSN	136
17.5.3	Záruky Európskej únie	137
17.6	Právo na tlmočenie a preklad	141
17.6.1	Úvod	141
17.6.2	Medzinárodné záruky Rady Európy a OSN	141
17.6.3	Záruky Európskej únie	142
17.7	Právo na obhajobu (právo na právnu pomoc, právo na prístup k advokátovi)	144
17.7.1	Úvod	144
17.7.2	Medzinárodné záruky Rady Európy a OSN	145
17.7.3	Záruky Európskej únie	146
KAPITOLA 18 – OCHRANA OBETÍ TRESTNÝCH ČINOV		149
18.1	Úvod	149
18.2	Záruky v Európskej únii	149
18.3	Európsky ochranný príkaz	151
18.3.1	Právny základ	151
18.3.2	Pojem	152
18.3.3	Vydanie	153
18.3.4	Vykonanie	154
KAPITOLA 19 – SPOLUPRÁCA V TRESTNÝCH VECIACH V RÁMCI EURÓPSKEJ ÚNIE		156
19.1	Úvod	156

19.2	Formy spolupráce	156
19.2.1	Vzájomná pomoc prostredníctvom žiadosti o pomoc	157
19.2.2	Prístupnosť	158
19.2.3	Vzájomné uznávanie	158
19.3	Vzájomné uznávanie ako oporná forma justičnej spolupráce v trestných veciach	158
19.3.1	Základná idea	158
19.3.2	Rozsah vzájomného uznávania	159
19.3.3	Právna úprava vzájomného uznávania	160
19.3.4	Európsky zatýkací rozkaz	165

KAPITOLA 20 – SPOLUPRÁCA V TRESTNÝCH VECIACH V RÁMCI SCHENGENSKÉHO PRIESTORU

20.1	Úvod	175
20.2	Právny základ	175
20.3	Policajná spolupráca	176
20.3.1	Sledovanie osôb	177
20.3.2	Prenasledovanie osôb	178
20.3.3	Výmena informácií	178
20.3.4	Vysielanie styčných dôstojníkov	178
20.4	Justičná spolupráca	179
20.4.1	Právna pomoc v trestných veciach	179
20.4.2	Zákaz dvojitého trestu (zásada <i>ne bis in idem</i>)	180
20.4.3	Vydávanie osôb (extradícia) prostredníctvom medzinárodného zatýkacieho rozkazu	181
20.4.4	Zabezpečenie výkonu rozsudku	181
20.5.5	Spolupráca v oblasti omamných látok (drog) a strelných zbraní a streliva	181
20.5	Schengenský informačný systém	182
20.5.1	Úvod	182
20.5.2	Zriadenie	182
20.5.3	Právny základ	183
20.5.4	Informácie (údaje) v schengenskom informačnom systéme a ich archivovanie	183

20.5.5	Národná ústredňa SIRENE	184
KAPITOLA 21 – SPOLUPRÁCA V TRESTNÝCH VECIACH S NEČLENSKÝMI ŠTÁTMI EURÓPSKEJ ÚNIE		
21.1	Úvod	186
21.2	Spojené štáty americké	186
21.3	Japonsko	187
21.4	Čína	188
KAPITOLA 22 – SPOLOČNÉ VYŠETROVACIE TÍMY		
22.1	Úvod	189
22.2	Vznik	190
22.3	Právny základ	190
22.4	Zostavenie spoločného vyšetrovacieho tímu	191
22.5	Prípadové štúdie	193
22.5.1	Organizovaná trestná činnosť	193
22.5.2	Obchodovanie s drogami	193
IV. ČASŤ – ORGÁNY A JEDNOTKY PODPORUJÚCE SPOLUPRÁCU ČLENSKÝCH ŠTÁTOV EURÓPSKEJ ÚNIE V TRESTNÝCH VECIACH		
KAPITOLA 23 – EUROJUST (JEDNOTKA PRE SÚDNU SPOLUPRÁCU EURÓPSKEJ ÚNIE)		
23.1	Úvod	195
23.2	Vznik, právny základ a pomenovanie	196
23.3	Ciele, úlohy a právomoci	197
23.4	Národný člen Eurojustu	202
23.5	Spolupráca a vzťahy s partnermi	203
23.5.1	Europol (Agentúra Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva)	203
23.5.2	Európska justičná sieť	204
23.5.3	OLAF (Európsky úrad pre boj proti podvodom)	205
23.5.4	Nečlenské štáty Európskej únie a medzinárodné organizácie	206

23.6	Prípadové štúdie	206
23.6.1	Falšovanie platobných prostriedkov	206
23.6.2	Obchodovanie s drogami	207
23.6.3	Pranie špinavých peňazí	207
KAPITOLA 24 – EUROPOL (AGENTÚRA EURÓPSKEJ ÚNIE PRE SPOLUPRÁCU V OBLASTI PRESADZOVANIA PRÁVA)		
		209
24.1	Úvod	209
24.2	Vznik, právny základ a pomenovanie	210
24.3	Ciele, úlohy a právomoci	211
24.4	Národné ústredne Europolu a styční dôstojníci Europolu	214
24.5	Spolupráca a vzťahy s partnermi	214
24.5.1	Eurojust (Jednotka pre súdnu spoluprácu Európskej únie)	215
24.5.2	OLAF (Európsky úrad pre boj proti podvodom)	215
24.5.3	Nečlenské štáty Európskej únie a medzinárodné organizácie ...	216
24.6	Prípadové štúdie	216
24.6.1	Obchodovanie s drogami a obchodovanie so zbraňami	216
24.6.2	Nedovolené prevádzacstvo imigrantov	216
24.6.3	Obchodovanie s ľuďmi	217
24.6.4	Falšovanie peňazí	217
24.6.5	Počítačová kriminalita	217
KAPITOLA 25 – EURÓPSKE CENTRUM BOJA PROTI POČÍTAČOVEJ KRIMINALITE		
		219
25.1	Úvod	219
25.2	Vznik	219
25.3	Právny základ	220
25.4	Úlohy a ciele	220
25.5	Prípadové štúdie (prvé úspechy)	221
25.5.1	High-tech kriminalita (kybernetické útoky, malvér)	222
25.5.2	Sexuálne vykorisťovanie detí online	222
25.5.3	Podvod v oblasti platobného styku	223

KAPITOLA 26 – OLAF (EURÓPSKY ÚRAD PRE BOJ PROTI PODVODOM)	224
26.1 Úvod	224
26.2 Vznik a právny základ	224
26.3 Úlohy	225
26.4 Vyšetrovanie	226
26.5 Spolupráca vrcholových inštitúcií Európskej únie pri vyšetrovaniach OLAFu	228
26.6 Spolupráca a vzťahy s partnermi	229
26.6.1 Eurojust (Jednotka pre justičnú spoluprácu Európskej únie) ...	229
26.6.2 Europol (Agentúra Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva)	229
26.7 Koordinačná služba pre boj proti podvodom – AFCOS	229
26.8 Prípadové štúdie	231
26.8.1 Nezrovnalosti pri financiách z Európskeho fondu regionálneho rozvoja	231
26.8.2 Pašovanie cigariet a pranie špinavých peňazí	231
KAPITOLA 27 – SIETE JUSTIČNEJ SPOLUPRÁCE V TRESTNÝCH VECIACH	232
27.1 Úvod	232
27.2 Európska justičná sieť	232
27.2.1 Vznik, právny základ a názov	232
27.2.2 Charakter a spôsob fungovania	234
27.3 Európska sieť na predchádzanie trestnej činnosti	236
27.4 Sieť kontaktných osôb na boj proti korupcii	237
27.5 Európska sieť kontaktných miest, pokiaľ ide o osoby zodpovedné za genocídu, zločiny proti ľudskosti a vojnové zločiny	238
27.6 Sieť pre legislatívnu spoluprácu ministerstiev spravodlivosti Európskej únie	239
POUŽITÉ PRAMENE	240
O AUTOROVI	265